

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача ступеня вищої освіти магістр,
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

Харірі Ясмін

на тему: *«Побічні ефекти та токсичність діуретиків»*.

Діуретики є ключовим класом лікарських засобів, широко використовуваним у терапії серцево-судинних, ниркових і гепатичних захворювань. Незважаючи на доведену ефективність, застосування діуретиків нерідко супроводжується значними побічними ефектами, що можуть мати серйозні клінічні наслідки. У світлі поширеної поліпрагмазії та старіння населення, тема дослідження побічної дії й токсичності діуретиків є вкрай актуальною як для науковців, так і для практикуючих лікарів.

Аргументованість вибору теми дослідження. Харірі Ясмін в роботі вдало обґрунтувала вибір теми, вказавши на високі ризики ускладнень при довготривалому прийомі діуретиків, а також підкреслила необхідність комплексного аналізу токсичності як клінічного, так і фармакологічного аспекту, що є цілком вмотивованим.

Наукова грамотність побудови назви, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження. Назва роботи точна й відображає зміст дослідження. Мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження сформульовані грамотно. Висновки логічно відповідають завданням. Робота має чітку структуру, а наукова новизна полягає у систематизації побічних ефектів та обґрунтуванні профілактичних стратегій.

Наукове та практичне значення роботи. Робота має високу теоретичну і практичну цінність. Результати дослідження можуть бути корисними як у фармацевтичній освіті, так і в клінічній практиці – для вдосконалення призначення діуретиків і зменшення побічної дії.

Відповідність методів дослідження завданням. Застосовано аналітичні, порівняльні, контент- та системні методи аналізу, що цілком відповідають поставленим цілям. Джерела систематизовані й логічно згруповані.

Науковий стиль викладу. Текст написано науковою мовою, з належною термінологічною точністю. Стиль витриманий, виклад логічний і послідовний. Харірі Ясмін демонструє вміння формулювати складні фармакологічні явища зрозуміло.

Критичне осмислення джерел. Аналіз літератури проведено глибоко й критично. Автор не лише узагальнює, але й аналізує суперечливі аспекти – наприклад, порівнює токсичність різних класів діуретиків та їхній вплив на різні органи.

Виконання завдань. Усі поставлені завдання виконані повністю. Інформація викладена системно, від класифікації діуретиків – до механізмів токсичності, клінічних ускладнень та шляхів їх профілактики.

Статистичний апарат, графіки, таблиці. У роботі використано численні таблиці та схеми, що підвищують інформативність. Проте бракує власного статистичного аналізу або математичної моделі – це можна розглядати як незначний недолік.

Відповідність оформлення вимогам. Робота структурована правильно. Присутні всі обов’язкові розділи, джерела оформлені коректно. Орфографічні та стилістичні помилки практично відсутні.

Сучасність і коректність джерел. У роботі використано сучасні джерела (переважно 2015–2023 рр.), у тому числі міжнародні публікації. Посилання зроблено правильно.

Апробація результатів. В роботі відсутні апробаційні матеріали (публікації у фахових виданнях, тези конференцій), що є недоліком для магістерської роботи. Це варто врахувати для подальшої наукової діяльності.

Практичні рекомендації. Рекомендації щодо моніторингу та корекції побічних ефектів обґрунтовані та придатні для впровадження у

фармацевтичну й клінічну практику. Проте конкретних прикладів впровадження у клінічні протоколи не надано.

Позитивні аспекти:

- Висока актуальність теми.
- Повнота аналізу побічних ефектів та токсичності.
- Чітка структура, системний підхід.
- Якісний огляд літератури, критичне мислення.

Негативні аспекти:

- Відсутність статистичного аналізу та графічних ілюстрацій.
- Відсутність публікацій у фахових виданнях.
- Обмежена деталізація щодо впровадження практичних рекомендацій.

Загальна оцінка. Кваліфікаційна робота відповідає вимогам Положення про атестацію здобувачів вищої освіти за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація ДДМУ. Автор продемонструвала вміння самостійно працювати з науковою літературою, аналізувати й систематизувати інформацію, робити власні висновки. Робота демонструє високий рівень фахової підготовки, системне мислення та наукову зрілість. Враховуючи незначні недоліки, оцінюю роботу на «відмінно» і зазначаю, що Харірі Ясмін заслуговує високої оцінки та присвоєння ступеня вищої освіти «магістр».

Рецензент

д. м. н., професор закладу вищої освіти
кафедри фармакології
загальної та клінічної фармації

Валентина ОПРИШКО

Дата

